

enkelt Landsdeels Foretagender, derved, at Staten giver et vist Forholdsbidrag imod hvad de andre give, naar vi f. Ex. sige: vi bidrage saa og saa mange Tusinder pr. Mil, jeg vil sige 8000 Rd. pr. Mil i de første 10 Aar, og denne Udgift derefter aftager og tilsidst ophører, da kunne vi gaae langtfomt og sikkert tilværks. Vi kunne vedtage de Love, der forelægges os, overskuende hvad Staten i den nærmeste Fremtid vil have at bidrage, vi kunne standse itide, naar vi see, at den finansielle Tilstand bereder Vanskeligheder, og vi kunne paa den anden Side fortrøste os til, at slige Foretagender fortrinsviis ville udgaae fra de Steder af Landet, hvor der er størst Trang til bedre Communicationsmidler, og hvor der fra Befolkningens Side bliver viist den meest levende Interesse for selv at bidrage til saadanne Foretagenders Fremme. Paa denne Maade troer jeg, at der vil blive en naturlig Tilfnytning til de bestaaende Jernbaner. Jeg taler ikke den ene Landsdeels Tary fremfor den andens, men jeg siger, at hvor jeg finder en Befolkning, der er særdeles ivrig i at fremme saadanne Foretagender, der bør de først og fremmest udføres. Jeg siger: vi skulle ikke være saa meget nyeregnende med, om Retningen bliver lidt forskjellig fra den, vi foretrække; thi med Hensyn dertil maa Befolkningens og Anlæggernes Ønske og den naturlige Trang spille en væsentlig Rolle. Naar vi gaae frem paa denne Maade, da kunne vi, naar Veibidragene formindskes, naar vor Reserverefonds Renter stige, naar vor Gjæld til Banken efterhaanden afbetales og vor hele Tilstand saaledes forbedres, i en passende Tid faae de Jernbaner, som vort Behov foreskriver. Naar vi derimod gaae ind paa et Banestyem, og vi skulle vedtage en Lov som denne, da kan eg rigtignok ikke indsee Andet, end at vi maae angive Hovedpunkterne. I det Tilfælde, at Staten blot ved et Tilskud understøtter et saadant Foretagende, da kan man overlade Regjeringen i Forbindelse med vedkommende Entrepreneur at angive Retningen, men naar man vil anlægge en Bane for Statens Regning saaledes, at vi udstede Obligationerne, da kan jeg ikke nægte, at det for mig staaer altfor løst, naar der blot siges: Aalborg i Nord og et Sted Vest for Kolding i Syd og aldeles ingen

Mellempunkter. Dette er mine Hovedindbendinger med Hensyn til § 1. Jeg kan ikke give min Stemme til et Styem som dette, hvorved vi binde Landets Finantser paa en saa alvorlig Maade, og paa den anden Side kan jeg ikke give min Stemme til en aldeles ubestemt Linie, som Ingen veed, hvorledes skal fremkomme, der kan blive af en saadan Art, at Fleertallet her i Thinget maaskee vil sige, at den er uheldig. Naar vi nu betragte §§ 2 og 3, da er det mig absolut nødvendigt, efterat jeg har sat mig paa det Standpunkt, Regjeringen selv indtager, at have en aldeles bestemt Erklæring om, hvorledes disse Paragrapher skulle forstaaes. Naar vi vedtage § 2, der fastsætter, at der skal udstedes et Beløb af indtil 300,000 Rd. Rigmønt 4 pCt. rentebærende, fra Creditors Side uopfigelige Obligationer, give vi saa Regjeringen en Bemyndigelse til at udstede disse Obligationer, uden at med det samme § 3 træder i Kraft, eller er det ikke det Rigtige, for at bringe Klarhed deri, dersom det er Regjeringens Tanke, at § 3 skal stilles som Hovedparagraphen, saa at Regjeringen bemyndiges til at bortforpagte, og at Staten, naar denne Bemyndigelse er benyttet og en Forpagter er fundet, paatager sig Gjælden; thi ellers kunne vi faae det Resultat, at vi havde givet en Bemyndigelse til at faae dette Anlæg for Statens Regning, uden at man engang vidste, om der var en Forpagter, som overtog denne Bane. Forøvrigt maa jeg ubede mig en Erklæring med Hensyn til § 2, da de Dplysninger, der ere givne, have vaart nogen Tvivl hos mig. Der staaer: „Der udstedes Obligationer i Rigmønt,“ men jeg antager, det vilde være overordentligt misligt at laste paa Markedet 18 Millioner Rd. Rigmønt. Vi have jo seet, hvad det vil sige med Hensyn til Creditforeningens Obligationer; thi skøndt jeg ikke engang troer, at der fra alle Creditforeninger tilsammen er udstedt Obligationer til et Beløb af 18 Millioner, større er det ialtsald ikke, saa have dog deres Obligationer været trykkede i en meget høi Grad. Dette Papir vilde altsaa være meget vanskeligt at affatte, og det vilde være absolut rigtigt, at det stod i Loven selv og ikke blot kom frem i Fremlæggelsestalen, at det maatte lyde paa